

Coral spawning, een fenomeen

Koraal doet 'het' één keer per jaar. Dat is niet vaak maar als het er dan van komt dan is het een gebeurtenis waar het koraal zelf gemakkelijk een jaar op kan teren. En duikers die het koraal 'het' hebben zien doen kunnen er een leven lang over napraten. Marion Haarsma wilde het ook allemaal meemaken en ging met volle maan in Curaçao een aantal avonden onderwater. De vierde keer was het echt raak. 'Het is echt een fenomeen wat je gezien moet hebben, ik kon mijn ogen niet geloven.'

TEKST: MARION HAARSMA EN PETER ONVLEE
FOTOS: MARION HAARSMA,
WWW.ONDERWATERFILM.TK

Coral spawning. De nacht is helder, sterren stralen fel boven een strakke, windstille Caribische zee. Het water is glashelder, een graadje of 28 op een metertje of 10. Lampje aan en de buddy vlak naast je. Alles om je heen is stil. Totdat er na enkele minuten ineens vanuit het koraal een eenzaam eicelletje los komt wat aarzelend omhoog dwarrelt.

Alsof dat het signaal is waar het rif op heeft gewacht komen om je heen steeds meer ei-

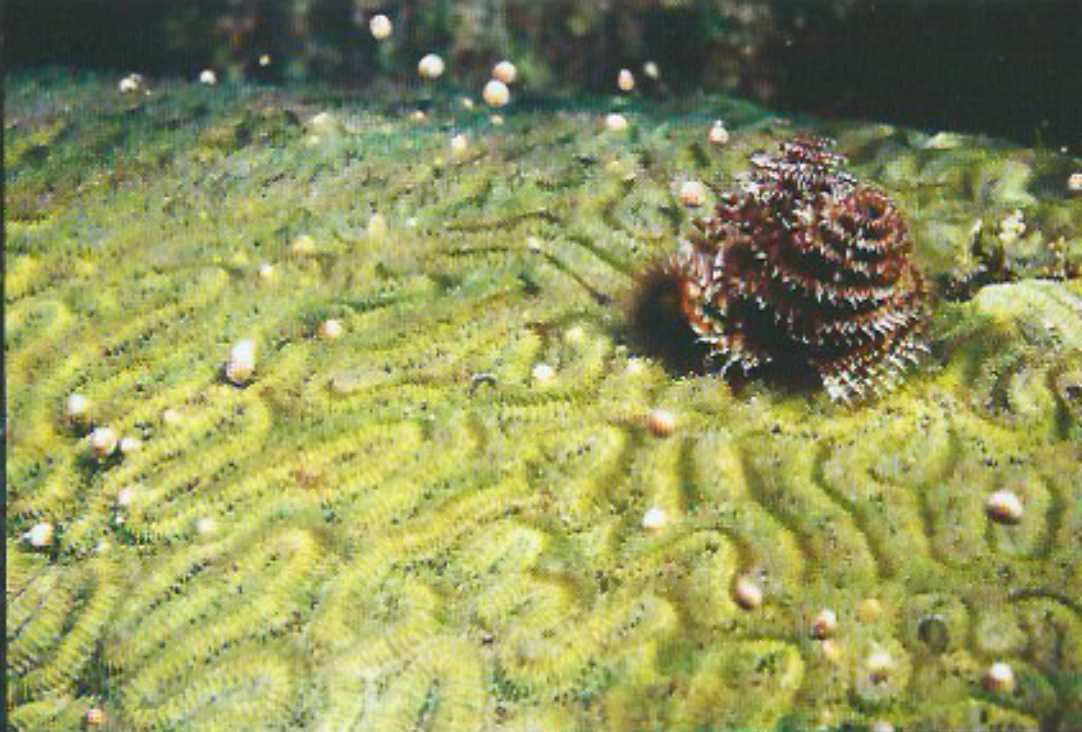
en zaadcelletjes los die in het vrije water rondzweven. Het hele koraal komt tot leven, het lijkt wel een sneeuwbus onder water. Daar waar de cellen elkaar ontmoeten nestelen ze zich op het rif. Om uit te groeien tot een nieuwe generatie koraal.

TOERISTISCHE WEKEN Zo moet het zijn, dat is 'uit de boekjes' bekend. En hoewel biologen tot de minuut nauwkeurig hebben uitgerekend wanneer welke soorten koraal hun 'tropic exotic night' hebben, kan het

natuurlijk nog wel eens fout gaan. Zoals in 2004, als het Toerismebureau van Curaçao een groep journalisten en fotografen naar het eiland heeft laten overkomen om het fenomeen van het coral spawning te promoten. Dat alles in het kader van het profileren van het eiland als ideale duikbestemming - vooral de Amerikaanse markt wordt wat dat betreft op dit moment intensief bewerkt.

Kond het coral spawning worden al heuse (toeristische) weken georganiseerd. Na volle

VANUIT HET KORAAAL KOMT EEN EENZAAM EICELLETJE LOS WAT AARZELEND OMHOOG DWARRELT

het tijdstip, tien over tien, die avonden zowel bij het sindsdien in financiële problemen gekomen Habitat (inmiddels een omstreden doorstart van een nieuwe maatschappij met dezelfde mensen) en het Sea Aquarium strikt worden nageleefd. Meer dan een paar verwaalde oranje eipakken zijn er niet te zien. In ieder geval blijft het grandioze natuurspektakel uit.

NACHTDUIKEN Maar dit keer geldt ook als het met de coral spawning niet lukt, jammer natuurlijk, maar nachtduiken is sowieso leuk. Weer andere dieren dan overdag en de dagdieren slapend. Zoals een honderdtal slapende papegaaivissen. Toch maar een dia aan gewaagd; eigenlijk nooit genoeg van te krijgen. Het is de avond van de eerste nachtduik bij Marie Pampoer. Er is overdag al gedoken; da's fijn. Belend terrein tenminste. Op het zand loopt een oranje slakje. Niet zo gauw weten wat 't is. Waarschijnlijk een zeehaasje. Aan het eind van de duik een piepklein pijl-inktvisje in een gorgoon. Hij probeerde zich daar te verschuilen, maar wordt toch gevan-

Papegaaivis

Oranje slak, waarschijnlijk een zeehaasje

Beekkreelt

maan in september en oktober. Het water van de Caribische Zee is dan met bijna dertig graden op zijn warmst. Maar op het moment suprême in 2004, op het moment dat Curaçao met het nieuwe fenomeen – er wordt weliswaar al bijna tien jaar onderzoek naar gedaan, maar daarmee houdt het eigenlijk wel op – wil scoren gaat het fout. Het koraal doet 'het' niet. Althans: niet op die plaatsen en op dat moment. Terwijl de drie tienden, de eerste staat voor de diepte, zo'n tien meter, en de volgende twee voor

gen in het licht van de duiklampen. Er is geen ontkomen meer aan. Er moeten foto's van gemaakt worden.

Coral spawning, nee. Was ook eigenlijk nog te vroeg. En ook de tweede nachtduik bij Snake Bay is het mooi meegenomen als 'het' gebeurt. Een strandje aan de rand van het vissersdorpje Boca Sami. Totaal verlaten. Maar onderwater niet. Bruine ronde kreeftachtigen, berenkreeften (slippery lobster) maar nog nooit deze soort gezien. Ze kruipen vrij over de bodem en laten zich nauwelijks afleiden door het flitsen. Eentje

weet er ook gewoon een kokkerworm op. Hij loopt langzaam weg en het lege gat waar het 'kerstboompje' heeft gezeten is duidelijk te zien.

TE VROEG Coral spawning? Nog steeds niet. De derde nachtduik, dan moet het gebeuren. Bij Mushroom Forest, met de watertaxi. Huren van Captain Goodlife. Van hem is bekend dat hij lekker kookt. En goed eten hoort bij goed duiken! De regels worden verzonnen zoals het uitkomt natuurlijk! Tijdens de inderdaad heerlijke maaltijd vertelt de Captain dat hij graag een natuur-

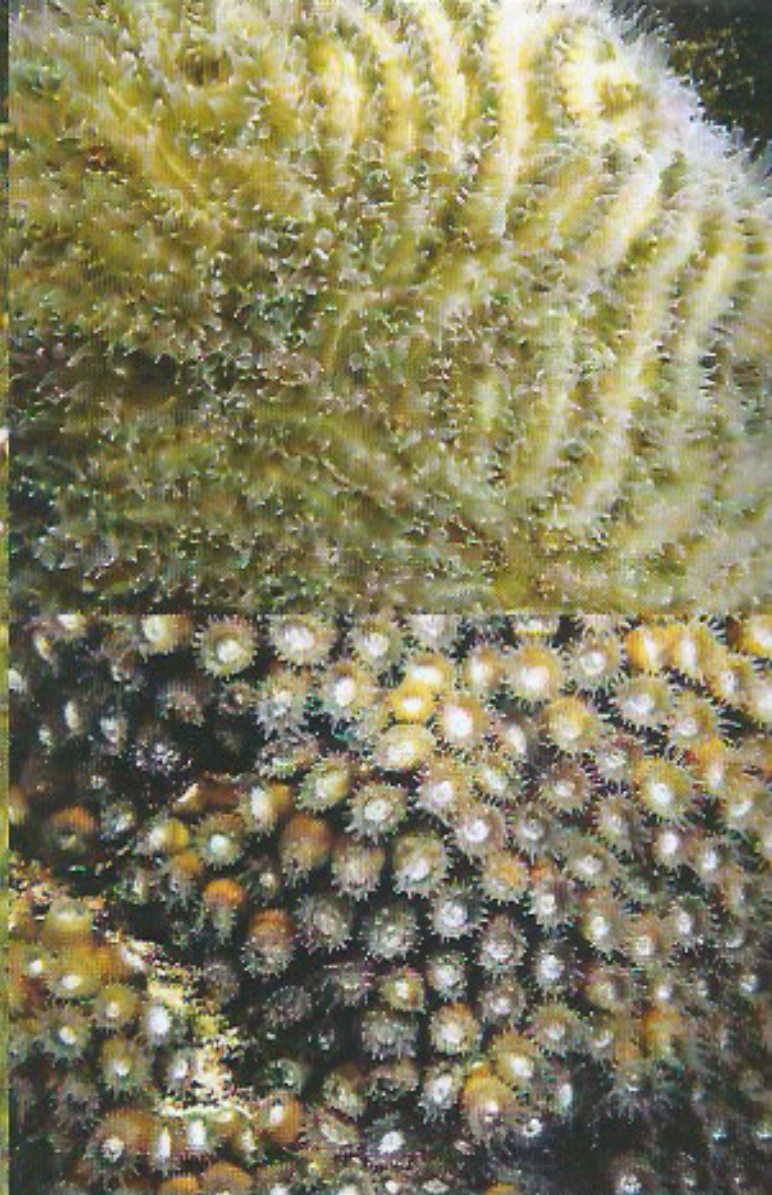
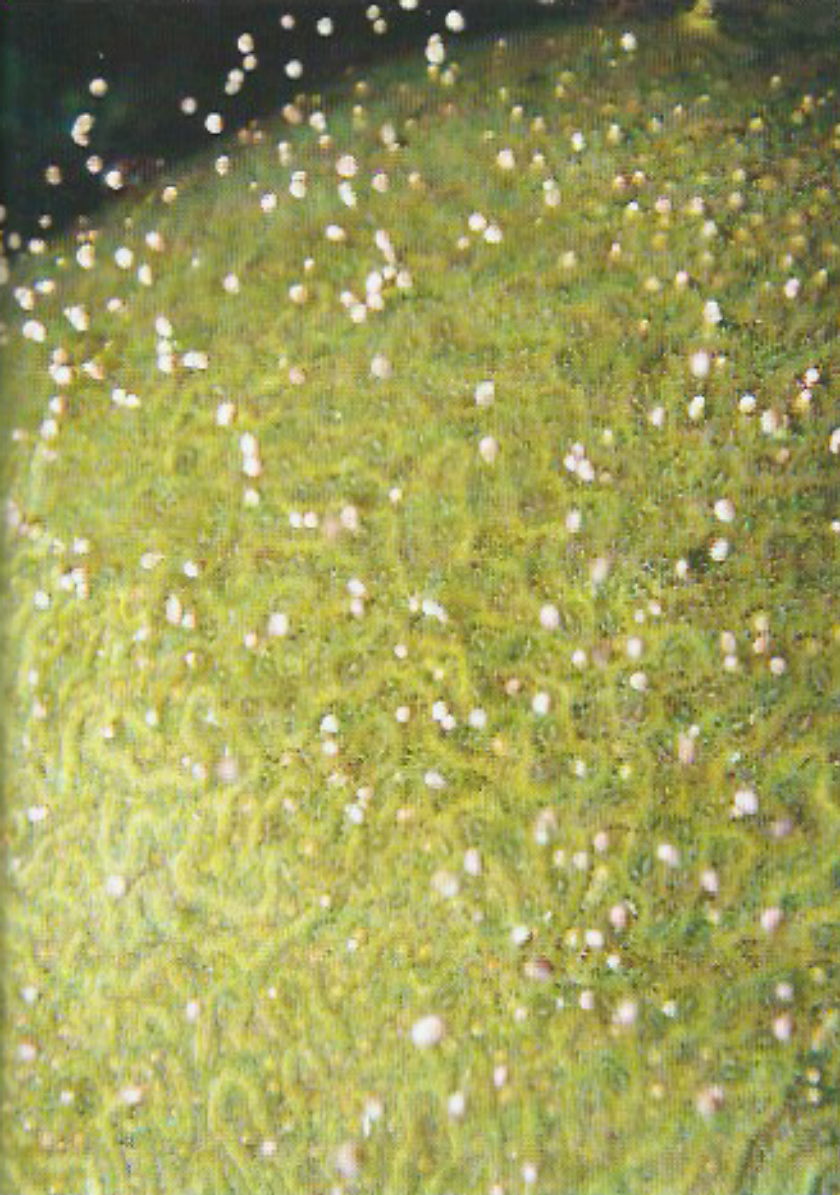
reservaat wil maken van de baai en het strand bij Boca Santa Cruz waar hij is gevestigd. En hij moet de parkwachter zijn. Een goed idee, daar niet van.

Maar tijdens de nachtduik op Mushroom Forest wil het koraal maar niet 'spawnen'. Te vroeg waarschijnlijk. Bij het weer boven komen is de boot van Habitat net aangekomen. Of zij wel iets hebben gezien? Feit is in ieder geval dat de volgende dag de Amerikaanse marien bioloog Steve Pionter van het Sea Aquarium enthousiast vertelt over wat hij de vorige avond op zijn huisrif,

Soorten

▶ Tijdens het Coral Spawning op Curaçao is er grote kans om in ieder geval de volgende soorten in actie te zien: *Acropora palmata*, *Acropora cervicornis*, *Diploria labyrinthiformis*, *Diploria strigosa*, *Montastrea cavernosa*, *M. annularis* complex, *Siderastrea siderea*, *Eusmilia fastigiata*, *Madracis senaria*, *Agaricia homilie*, *Agaricia acericide* en de *Stephanocoenia michelini*.

EEN KLEIN STUKJE HERSENKORAAL BEGINT INEENS BALLETTJES TE PRODUCEREN

zo'n vijftwintig kilometer verderop, heeft gezien. De uitnodiging om die avond met hem mee te gaan is uiteraard met beide handen aangegrepen.

SEA AQUARIUM Sea Aquarium dat in 2004 nog een week lang in het kader van de coral spawning voor een selecte groep duikers een dagen vullend programma had georganiseerd, doet het dit keer anders. Vijf avonden lang voor steeds wisselende groepen duikers een dit keer slechts avondvullend programma. Met een educatief en een

praktisch gedeelte. Leerzaam zeker. En onder de indruk van de foto's van de spawning van de vorige avond.

Nu of nooit dus en het moet lukken. Nog maar nauwelijks onderwater en er zweven al allemaal eitjes in het rond. De bron? Aanvankelijk niet te vinden. Maar al snel wordt duidelijk dat het uit een bolletje 'heel gewoon' koraal komt. Het sterkoraal zou om tien uur bloeien en dat doet het ook! De balletjes floepen tewoorschijn, blijven heel even op het koraal liggen en gaan vervolgens zweven. Moelijk te fotograferen! Misschien is het moment van op het koraal liggen wel het best. Verder lijkt het op gewoon 'zweefvuil' en dat moet vermeden worden.

TOVENARIJ Daarna gebeurt er een hele tijd niets. Er kan worden genoten van de mooie koralen bij het Sea Aquarium. Het is duidelijk dat hier weinig gedoken wordt. Maar net als het vervelend wordt gebeurt het. Een klein stukje hersenkoraal begint ineens bal-

letjes te produceren. Het is net tovenarij, ze komen uit het 'niets' te voorschijn. Ook als er als een gek met de lamp wordt geseind komt er niemand kijken. De andere duikers hebben van Piontec opdracht gekregen de fotografen niet te storen...

Fotograferen dus maar. Een rolletje vol. En als er daarna de lamp op het koraal wordt gericht gaat het braaf door met eieren losgooien. Een fenomeen dat je moet zien. Met je eigen ogen, je gelooft ze niet.

Overdag

► Het koraal mag 'hef' dan wel 's avonds doen, overdag wordt er ook 'gespawnd'. Door de sponzen. Bij een duik op het wrak van de Superior Producer, het overbeladen vrachtschip dat jaren geleden vlak buiten de ingang van de haven van Willemstad zonk en op 24 tot 30 meter diepte ligt, was er opeens het nodige zweefvuil. Buddy Eric van den Berg seint wild, wijst op de sponzen en dan is het te zien. Er komt een soort zweefvuil uit de opening van de spons, het lijkt wel rook. De sponzen zijn aan het 'spawnen', om 16.00 uur, precies zoals het in de boekjes staat!